

Nr 94.

Godkänd av första kammaren den 26 mars 1931.

Godkänd av andra kammaren den 26 mars 1931.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upprättande av ett institut för högspänningsforskning.

(Sammansatt stats- och bankoutskotts utlåtande nr 4.)

Till Konungen.

I en till riksdagen avlåten, den 30 januari 1931 dagtecknad proposition, nr 64, angående upprättande av ett institut för högspänningsforskning, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att vid universitetet i Uppsala må — i huvudsaklig överensstämmelse med bestämmelserna i ett i nämnda statsrådsprotokoll återgivet, den 3 maj 1918 dagtecknat gåvobrev av ingenjören B. John F. Andersson och hans hustru ävensom med vad departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkt — upprättas ett institut för högspänningsforskning,

dels medgiva, att, med iakttagande av de i ovanberörda donationsbrev angivna villkor och bestämmelser, må från och med den 1 juli 1932 vid universitetet i Uppsala inrättas en professur i elektricitetslära benämnd »B. John F. och Svea Anderssons professur i elektricitetslära med särskild hänsyn till atmosfäriska urladdningar»,

dels föreskriva, att innehavaren av nämnda professur skall vara skyldig såväl att i tillämpliga delar underkasta sig de för universitetsprofessorer i allmänhet för åtnjutande av nu gällande avlöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna som ock att vid den ålder, då annan universitetsprofessor är skyldig avgå från sin tjänst, mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats beträffande övriga universitetsprofessorer, frånträda sin ifrågavarande professur,

dels bestämma, att innehavaren av den sålunda föreslagna professuren skall från allmänna indragningsstaten åtnjuta en avlöning av 12,000 kronor, därav 8,000 kronor lön och 4,000 kronor tjänstgöringspenningar, jämte efter fem års tjänstgöring ett ålderstillägg å lönen å 1,000 kronor, ävensom varda i pensionshänseende likställd med ordinarie universitetsprofessor och följaktligen vara underkastad bestämmelserna i 1907 års lag angående civila tjänst innehavares rätt till pension,

dels medgiva, att den innehavaren av den föreslagna professuren tillkommande pensionen må utgå av statsmedel,

dels ock till lån till universitetet i Uppsala för uppförande, inredning och utrustning — allt i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet föredragna ritningar och kostnadsberäkningar — av lokaler för institutet för högspänningsforskning å riksstaten för budgetåret 1931/1932 bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Fonden för förlag till statsverket» anvisa ett reservationsanslag av 425,000 kronor att utgå av lånemedel;

allt under förutsättning att, så snart ske kan, de genom ovanberörda donationsbrev den 3 maj 1918 till universitetet i Uppsala överlämnade medlen användas ej mindre till återbetalning av nyssnämnda lån än även till bestridande av avlöning för innehavaren av den föreslagna professuren ävensom övriga med institutets verksamhet förenade kostnader.

Den förebragta utredningen, som närmast föranletts av en utav 1930 års riksdag gjord framställning, har enligt riksdagens uppfattning på ett övertygande sätt klarlagt önskvärdheten ur såväl vetenskapliga som rent praktiskt-ekonomiska synpunkter av att de sedan åtskilliga år tillbaka inom vattenfallsstyrelsen bedrivna undersökningarna rörande den atmosfäriska elektriciteten och därmed sammanhängande överspanningsfenomen å elektriska ledningar böra fortsättas och jämväl i erforderlig utsträckning utvidgas.

Med hänsyn härtill finner riksdagen sig böra uttala sin anslutning till det av Eders Kungl. Maj:t nu framlagda, av samtliga sakkunniga myndigheter tillstyrkta förslaget om inrättande av dels ett institut för högspänningsforskning i Uppsala, dels ock i samband härmed en professur vid universitetet i Uppsala i elektricitetslära med särskild hänsyn till atmosfäriska urladdningar.

Även ur statsfinansiell synpunkt har riksdagen funnit förslaget tillfredsställande, då, såsom närmare framgår av den föreliggande utredningen, kostnaderna för institutionens uppförande och drift ävensom för professors avlöning efter en till ungefär tio år beräknad tid skola bestridas av en till Uppsala universitet överlämnad donation av ingenjören B. John F. Anderson och hans hustru.

Då Eders Kungl. Maj:ts i ärendet framlagda förslag icke heller i övrigt givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att vid universitetet i Uppsala må — i huvudsaklig överensstämmelse med bestämmelserna i ett i statsrådsprotokollet över ecklesiastik-

ärenden den 30 januari 1931 återgivet, den 3 maj 1918 dagtecknat gåvobrev av ingenjören B. John F. Andersson och hans hustru ävensom med vad föredragande departementschefen i samma statsrådsprotokoll tillstyrkt — upprättas ett institut för högspänningsforskning,

dels medgivit, att, med iakttagande av de i ovanberörda donationsbrev angivna villkor och bestämmelser, må från och med den 1 juli 1932 vid universitetet i Uppsala inrättas en professur i elektricitetslära benämnd »B. John F. och Svea Anderssons professur i elektricitetslära med särskild hänsyn till atmosfäriska urladdningar»,

dels föreskrivit, att innehavaren av nämnda professur skall vara skyldig såväl att i tillämpliga delar underkasta sig de för universitetsprofessorer i allmänhet för åtnjutande av nu gällande avlöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna som ock att vid den ålder, då annan universitetsprofessor är skyldig avgå från sin tjänst, mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats beträffande övriga universitetsprofessorer, frånträda sin ifrågavarande professur,

dels bestämt, att innehavaren av den sålunda beslutade professuren skall från allmänna indragningsstaten åtnjuta en avlöning av 12,000 kronor, därav 8,000 kronor lön och 4,000 kronor tjänstgöringspenningar, jämte efter fem års tjänstgöring ett ålderstillägg å lönen å 1,000 kronor, ävensom varda i pensionshänseende likställd med ordinarie universitetsprofessor och följaktligen vara underkastad bestämmelserna i 1907 års lag angående civila tjänstinnehavares rätt till pension,

dels medgivit, att den innehavaren av den beslutade professuren tillkommande pensionen må utgå av statsmedel,

dels till lån till universitetet i Uppsala för uppförande, inredning och utrustning — allt i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet företedda ritningar och kostnadsberäkningar — av lokaler för institutet för högspänningsforskning å riksstaten för budgetåret 1931/1932 bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Fonden för förlag till statsverket» anvisat ett reservationsanslag av 425,000 kronor att utgå av lånemedel;

allt under förutsättning att, så snart ske kan, de genom ovanberörda donationsbrev den 3 maj 1918 till universitetet i Uppsala överlämnade medlen användas ej mindre till återbetalning av nyssnämnda lån än även till bestridande av avlöning för innehavaren av den föreslagna professuren ävensom övriga med institutets verksamhet förenade kostnader.

Stockholm den 26 mars 1931.

Med undersåtlig vörndnad.